

NAŠE HLASY

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published Weekly by "Our Voices" Publishing Co., 1255 Queen St. W., Toronto, L.E. 6-2135. — Printed by Litera Printing Co., Toronto. — Subscription: Canada \$ 4.00, all other Countries: \$ 5.00

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, July 25th, 1964.

OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT.

No. 27 (374) Vol. X.

Music of Czechoslovakia

Slavný český pianista Rudolf Firkušný vystoupí na koncertu československé hudby ve Stratfordu 2. srpna

V serii nedělních koncertů ve Stratfordu je jeden koncert vyhrazen československé hudbě. Název koncertu — "Music of Czechoslovakia. Koncert, který začíná ve 2:30 odpoledne ve "Festival Theatre", bude vysílán do Československa.

Na koncertu vystoupí slavný český pianista Rudolf Firkušný, kterého budou doprovázet Leonard Rose, Eudice Shapiro a Sol Schoenbach a členové Národního festivalového orchestru.

Budou hrány skladby Zelenky, Martinů, Janáčka a Dvořáka. Tento koncert bude jedinečnou propagací československé hudby a zasluží si největší podpory nás všech. Vzhledem k tomu, že o koncert je velký zájem, chtěli bychom objednatí lístky pro naše čtenáře předem. Ceny lístků: \$ 1.50, 2.50, 3.50, 4.50, a 5.00. Zájemci nechtě laskavě volají co možná nejdříve J. Čermáka, 362-7742 (během dne).

HLAS AMERICKÉHO TISKU

Z úvodníku "On Bridges To The East" (Shreveport Times, Sheveport, La.)

Stáhnutí sovětské moci by vyvolalo řadu revolucí podobných revoluci v Maďarsku, které by shodily Moskvou kontrolované režimy. Ale uznání americkou vládou těchto rudých režimů zeslabí revolučního ducha v těchto státech a upevní jejich komunistické vlády. Toto uznání je kalichem hořkosti pro antikomunisty v těchto zemích a mohlo by pro svobodný svět navždy ztratit generace, které již byly vychovány rudou propagandou a nemají ani zdání o tom, co to je svoboda a národní hrdost. Podle našeho názoru smlouva uzavřená mezi USA a rumunskou komunistickou vládou potvrzuje rudou nadvládu ve východní Evropě a výslovně říká: komunismus v této části světa je nám přijatelný.

A. N. Spanel, Chairman, International Latex Corporation, v článku: "Blunt Warning By 40 Ears".

Zdravý rozum nám říká, že jestliže Kreml více jak 10 let odposlouchával konverzace zaměstnanců velvyslanectví a konverzace vojenských návštěvníků, věděla o cizích diplomatů, že s námi Chruščev celou tu dobu hrál diplomatický poker s poznamenanými kartami. Jen ti naivní, slepi a ti, jejichž mysl je nakažena komunismem, mohou zlehčovat vážnost tohoto nálezu. Jsou to lidé, podobní těm, kteří svého času vysvětlovali, že je možno jednat s Hitlerem. Tytéž hlasy dnes doporučují — a svoje doporučení podporují všemi možnými argumenty — že je možno obchodovat s komunisty. Bohužel, v západním světě je dost těch, kteří jsou ochotni za ilusorní obchod s komunisty zaplatit zásady — přestože již třetina lidstva trpí v krvavých drápech tyranie. Odhalení těchto "40 uší" by mělo svět — a zvláště naši zemi — přivést zpátky k rozumu. Tak, jako zdi velvyslanectví byly protkány mikrofony, tak je komunistické chování protkáno věrolomností a tak je jejich ideologie protkána rozhodnutím nás pohřbit.

Z úvodníku "Trading in Politics" (Wall Street Journal)

Ideální by ovšem bylo nepřipustit, aby se mezinárodní obchod stal nástrojem mezinárodní politiky: pokud je obchodování volné, pokud se ho neúčastní a pokud mu nepřekážejí vlády, potom prospívá všem účastníkům. Je však skoro nemyslitelné jednat o obchodě s těmi, kteří se mohou stát našimi nepřáteli a jejichž jedinou obchodní jsou ve službách státu. V takovém případě není možný obchod od politiky odloučit.

CHTĚLO NĚMECKO VÁLKU V ROCE 1914?

Světový tisk vzpomíná 50tého výročí události jež byly příčinou vzniku katastrofy, kterou jsme si zvykli nazývat První Světová Válka. Čteme opět úvahy o tom kdo vlastně válku zavinil a proč válka vznikla právě v roce 1914.

V učebnicích dějepisu se nejčastěji dočteme: "vlastní příčinou vzniku Světové Války byl Sarajevský atentát". Mám zato, že tento názor není správný, a že Sarajevo nebylo příčinou války, ale spíše záminkou pro její vypovězení. Když listujeme v obsáhlé literatuře, která byla napsána o Červenci 1914, tak vidíme, že Evropa po dlouhých letech míru a blahobytu se během jednoho měsíce v pravém slova smyslu vpotácela do války, kterou alespoň oficiálně — žádný se súčastných států nechťel.

Není a nemůže ani býti účelem těchto řádek rozebírat otázku viny na vzniku války. Spíše zajímavou je otázka proč válka vznikla právě v létě 1914?

Jest přece všeobecně známo, že v posledních 6 letech před válkou nastaly v Evropě nejméně třikrát situace daleko vážnější a přece žádná Světová Válka z toho nevznikla. (Mám na mysli okupaci Bosny a Hercegoviny 1908, krizi Agadirskou 1911 a obě Balkánské války v roce 1912.) Že Sarajevský atentát, na muže, kterého snad nikdo na světě neměl v lásce, byl z politických příčin přijat ve Vídni i v Berlíně, ale zejména i v Budapešti spíše s pocitem úlevy, jest dostatečně známým faktem, přes to, ale dal atentát jak Vídni tak i Budapešti vítanou záminku k zákroku proti Srbsku. Ve své omezenosti se tito "diplomaté" domnívali, že naskytla se jim příležitost ke zničení Srbska a Evropa k tomu bude jen přihlížet.

Známy výrok "zwei Armeekorps hinverfen und die Kerle züchtigen", znamenitě vystihuje tehdejší mentalitu Vídne.

Na možnost všeobecného světového konfliktu se zpočátku nemyslelo a proto jakmile Rusko projevilo vůli chránit integritu Srbska i za cenu války, zdálo se, že mír bude zachován, když válka omezená na Rakousko-Uhersko a Srbsko byla vyloučena.

V tomto rozhodujícím stadiu došlo však k zákroku Německa, který vznik všeobecné války v pravém slova smyslu "umožnil". Berlín dal totiž Vídni t. zv. "carte blanche" ujištěním, že přijde do války proti Rusku, kdyby toto se ocitlo ve válečném konfliktu s Rakousko-Uherskem. Tento ničím nelimitovaný závazek byl jakousi nevyplněnou směnkou, kterou ve Vídni potřebovali k tomu, aby konečně mohli agresivně vystoupiti proti Srbsku i když tím bude vyvolána válka proti Rusku a samozřejmě i proti Francii.

Proč Německo udělalo tento osudný zákrok?

Když jsem psal svou knihu "Dějiny Námořních Válek" dospěl jsem k zajímavému závěru, že odpověď na tuto otázku lze nalézt v rozboru situace námořního zbrojení v roce 1914.

K lepšímu porozumění musím trochu odbočit.

Bylo to v roce 1906 když Anglie na základě zkušenosti získaných v Rusko-Japonské válce převládla svět novým typem válečné lodi t. zv. "Dreadnought". Byla to loď tak mohutná, že rázem všechny starší válečné lodi patřily do starého železa. A tak v letech 1906-1914 stali jsme se svědky neslýchaného námořního zbrojení, ve kterém vedla Anglie následovaná Německem, Odborníci začali počítati vzájemnou sílu loďstev podle počtu "Dreadnoughtů" a jelikož stavbu tak velké lodi bylo nutno plánovati na léta napřed, tedy nebylo žádným tajemstvím jak silné loďstvo bude ten který stát mít za 1-2-3 atd. roků.

A nyní se opět vraťme do července 1914.

Naskytá se otázka proč stav námořního zbrojení by měl mít rozhodující vliv na vznik války, když přece zde byly mohutné pozemní armády, které válku rozhodnou?

Nerozhodly! Historie nás učí, že pravidelně velké válečné konflikty byly na konec rozhodnuty ve prospěch toho kdo ovládal moře. Napoleon svým výrokem: "kdybych byl rozuměl moři . . ." pozdě — až ve vyhnanství na Sv. Heleně — si přiznal fakt, který ho připravil o vše co získal 49 pozemními vítěztvími. Také americká Civil War, která byla největší válkou minulého století, dopadla konečně ve prospěch Severu, ač Jižní armády šly od vítězství k vítězství. Ale Sever ovládal moře a to na konec zdolalo jižní státy, právě tak jako v první Světové Vále námořní blokáda zdolala Německo.

Němci ovšem dobře věděli, že Anglie jako ostrovní stát nikdy nemůže připustiti, aby ji kdokoliv předstihl v námořním zbrojení a proto založili svůj námořní program na t. zv. "Risiko — Gedanken". To znamená, že chtěli mít aspoň tak velké válečné loďstvo, které i v případě porážky by způsobilo Anglii tak velké ztráty, že by ztratila svůj primát na moři. To pro Anglii by ovšem byla národní sebevražda a proto Němci — ne bezdůvodně — počítali s tím, že Anglie nevezme toto "risiko" na sebe a do války nepůjde.

Kdyby se byl tento předpoklad splnil, tak Německo nemělo soupeře na moři, protože Francie a Rusko v roce 1914 teprve začínaly se stavbou většího počtu "Dreadnoughtů". Tak tedy vypadala situace v létě 1914 kdy německé loďstvo dosáhlo myslitelně nejlepšího poměru svých námořních sil proti námořním silám svých prospektivních odpůrců. Tato situace také znamenala, že v případě války Německo bude bez boje mít Baltické moře otevřené pro dopravu švédské železné rudy bez níž německý zbrojní průmysl nemohl se obejti.

Ale v loďenicích Baltického moře byly ve stavbě dvě divise ruských "Dreadnoughtů", z nichž jedna měla se skládati ze čtyř nejsilnějších a nejrychlejších válečných lodí světa. A na západě Francie měla ve stavbě resp. v projektu další 4 divise, po jichž dohotovení spojená franco-ruská loďstva měla se vyrovnati německému a tím "Risiko — Gedanken" by se byl změnil v drtivou převahu Dohodových států včetně Anglie.

Němci byli si dobře toho vědomi, že na moři nemohou vésti válku na dvě fronty, kterou tak úspěšně vedli z počátku na souši. Neméně známým faktem bylo, že po roce 1914 se bude každým rokem poměr sil na moři zhoršovati v neprospekch Německa. Ale nejetom to. V případě zničení německého loďstva bylo celé nechráněné pobřeží otevřeno pro invasi.

Všechny tyto úvahy přivádějí nás k závěru, že Německo ustoupilo v roce 1911 v době t. zv. Agadirské krise proto, že na moři, nebylo dosud připraveno, — a, že dalo v roce 1914 Rakousku onu osudnou "Carte blanche", která umožnila vznik První Světové Války, — proto, že německé námořní zbrojení dosáhlo v té době svého optimálního stavu.

R. A.

RESOLUCE

XVI. JUBILEJNÍHO KONGRESU ČESKOSLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ V KANADĚ. PŘIJATA V ZÁVĚRU KONGRESOVÉHO JEDNÁNÍ V TORONTĚ DNE 10. KVĚTNA 1964:

Podle zásad, schválených XVI. Jubilejním Kongresem Československého Národního Sdružení v Kanadě, Ústřední Rada na své schůzi, konané dne 4. července 1964 podle zmocnění, daného jí Kongresem usnesla se na této Sjezdové resoluci:

1) Považujeme širokou svobodu člověka jako jednotlivce za nezbytnou základnu hodnotného života. Vidíme v této svobodě základnu civilisace, která přispívá nejen k zlepšování hmotného pokroku jednotlivce i společnosti, ale která je také hlavní zárukou bezpečnosti a světového míru, poněvadž poskytuje jednotlivci právo a možnost svobodné volby vlády a spolurozhodování v řízení osudu vlastního, státního i společnosti.

2) Považujeme stát za ochránce základní svobody člověka a vidíme v něm společenství svobodných občanů, kteří mu svěřili poslání a úkol udržovati a chrániti jejich svobodu a bezpečnost. Vidíme ve svobodné volbě zástupců lidu a vlády hlavní záruku osobní svobody a zabezpečení proti podobnému zotročení lidu, do něhož upadl lid dříve svobodné Republiky Československé.

3) Jsme vděční Kanadě za vytvoření a udržování podmínek, jež výše jmenované lidské svobody zaručují a udržují.

U vědomí toho, že svobody, jimž se těšíme v naší nové vlasti, se udržují jedině bdělostí občanů a splněním občanských povinností vůči Kanadě, učiníme všechno, čeho je zapotřebí k její bezpečnosti a pokroku.

4) Československá Republika byla až do Mnichova státem, který poskytoval svým občanům stejné svobody, jakým se těšíme v Kanadě; považujeme za svůj úkol přispěti k jejich obnovení ve staré vlasti.

M Zvára:

PŘEKVAPENÍ Z ČSSR

Pražský rozhlas oznámil, že od 1. července 1964 byl v Československu povolen prodej 30 druhů západních časopisů a novin. Jedná se o přední rakouské, západo-německé, anglické, francouzské, italské a americké časopisy. Z amerických publikací byly povoleny magaziny Life, Time, Look a denníky New York Times i New York Daily Herald. Bylo oznámeno, že každý týden bude v Československu rozprodáno 38.000 nekomunistických publikací ze Západu. I když tyto publikace budou prodávány většinou zahraničním turistům, dá se předpokládat, že na konec se přece dostanou do rukou lidu v Československu, neboť turisté je po přečtení darují svým příbuzným nebo přátelům, kteří je pak budou dále půjčovat a rozšiřovat. Tak i ti, kteří neovládají jiné jazyky, budou mít příležitost pokochat se alespoň pohledy na obrázky ze života ve svobodném světě. Však téměř každý v Československu umí částečně nebo i dobře německy, mnozí dokonce anglicky, takže bude i možnost

NOVÉ NÁKUPY PŠENICE

Torontský "Star" přinesl 10. 7. zprávu, že ve Winnipegu dli početné nákupní delegace z ČSSR a z Polska, které jednají o podrobnostech dalších nákupů pšenice. Zpráva byla potvrzena mluvčím federálního ministerstva obchodu.

5) Vidíme ve vládním režimu, který jest dnes u moci v Československu, vykonavatele vůle a plánů největšího koloniálního imperia současné doby, Sovětského Svazu. Cítíme s utlačeným a porobeným lidem v dnešním Československu. Vítáme projevy touhy po svobodě a návratu k slavné tradici našich národů, jež vycházejí z kruhu mládeže, inteligence, dělnictva a zemědělců v českých zemích a na Slovensku. Pozdravujeme projevy odporu proti otrockým poměrům v naší staré vlasti a věříme, že návrat plné svobody ve staré domovině je jen otázkou času.

6) Žádáme kanadskou veřejnost a vůdce kanadského veřejného, hospodářského, vědeckého a kulturního života, aby odsoudili Sovětský Svaz, který udržuje více než 100 milionů evropských lidí v koloniálním poddanství. Žádáme, aby zástupcové Kanady poukazovali na tuto skutečnost při každém zasedání Spojených Národů. Rovněž žádáme, aby svobodně zvolení zástupci kanadského lidu odsoudili tento sovětský kolonialismus ve Federálním a Provinčních Parlamentech.

7) Prohlašujeme, že svět, v němž miliony lidí žijí v koloniálním otroctví, není světem bezpečným. V takovém světě svoboda států a lidí dnes svobodných je ohrožována ustavičně. Vyslovujeme svůj souhlas s udržováním všech prostředků branné moci, které poskytují bezpečnost svobodným národům před násilným útokem. Jestliže vůdcové společnosti tak svobodné, jakou je Kanada, zůstanou věrni svobodě a vykonají vůči ní svou povinnost, jsme přesvědčeni, že zápas o osvobození národů, jež jsou dnes v područí komunistického režimu, bude rozhodnut na poli ducha.

si přečíst a jiným zdělit co píše západní tisk. Je to tedy další díra do železné opony!

Zajímavý postoj ve svém nedávném vysílání zaujal pražský rozhlas k současné situaci v Laosu. Odsoudil nynější čínskou intervenci a vyčítá Číně, že způsobila rozkol mezi komunistickými a neutrálními silami. Současná Číňany inspirovaná ofenziva dává pří Spojeným Státům záminku k rozsáhlejší intervenci a zejména legální podklad k přeletům Planiny Džbanu. Toto překvapující tvrzení pražského rozhlasu může ve skutečnosti říkat více než říká. Může to být varování z Moskvy přes Prahu, že v případě většího konfliktu mezi USA a Čínou, Sovětský svaz zůstane neutrální a neposkytne Číně žádné pomoci. Nová linie pražského rozhlasu by tomu nasvědčovala. Také nedávné varování přímo ze Sovětského svazu jasně naznačilo, že Sovětský svaz se v budoucnu nemusí cítit vázán přijít Číně na pomoc, jestliže Čína vyprovokuje konflikt, který by se přičil zásadám mírové koexistence. Není daleká doba, kdy se Spojeným státům naskytne příležitost zlikvidovat režim Mao-Tse-Tunga, aniž by bylo třeba se obávat zásahu Sovětského Svazu! Nebude tato příležitost promarněna?

Vývoj událostí v příštích měsících nám ukáže s jakou dovedností dokáže svobodný svět a zejména Spojené státy využít Čínsko-Sovětské roztržky.

UŽIJTE KRÁSNÉ PŘÍRODY VE SLOVENSKÉM STŘEDISKU "ŠTEFANIKTOWNU" JEĎTE PO SILNICI Č. 27 KE KING VAUGHAN ROAD.

AMERICKÝ SENÁT

VZDAVÁ ČEST

Dr. PETRU ZENKLOVI

Mnozí z nás, kteří přijeli zdařka do Washingtonu, aby dne 13. června 1964 byli přítomni slavnostnímu večeru konanému na oslavu 80tých narozenin Dr. Petra Zenkla, byli svědky mimořádné události, která je nejen velkou ctí pro Dr. Petra Zenkla, ale také i chlouboou pro čes. exil a pro čes. lid: v americkém senátu promlouval senátor Pell o životě a díle Dr. Petra Zenkla! Senátor Pell m. j. pravil toto:

"Dnes, v sobotu, 13. června, vzpomínáme osmdesátých narozenin významného bojovníka a zastávce svobody a demokratických zásad které si uchovávalme — Dr. Petra Zenkla, věhlasného českého vlastence..." Poté senátor Pell podrobně líčil Zenklův život, jeho práci pro národ doma i za hranicemi. Vzpomněl jak ho poznal v Praze, kdy na bedrech Zenklůvých spočívala tíha primátorství. Senátor Pell připomněl, že sám prožil několikrát žalářování jak nacisty tak i komunisty a proto ví, čím Zenkl prošel, ať ve veřejném životě, nebo v nacistickém koncentračním táboře a v době komunistických útoků před pučem i nyní v exilu. Senátor Pell citoval ve svém projevu býv. ředitele Americké informační služby Edwarda R. Murrow, dávného Zenklova přítele, který napsal o Zenklovi slova neobyčejného uznání a obdivu i prorocí o nenávisti chované k Zenklovi komunisty, jeho setkání v koncentračním táboře v Buchenwalde v hodinách osvobození americkými amádu. — Není divu, že senátor Pell ve svém projevu v senátu o Zenklovi řekl, že je to člověk, který prošel těžkými zkouškami a že má tak vzácné vlastnosti, že si plně zaslouhuje, aby Američané při jeho uvítání mu prostřeli koberec..." V závěru, senátor Pell pravil "Pane presidente, u příležitosti osmdesátých narozenin, vzdejme čest tomuto udatnému a ušlechtilému člověku."

Projev senátora Pella byl otištěn dne 13. června 1964 na stranách 13244 a 13245 "Congressional Record-Senate". Takovéto uznání Čechoslováků Dr. Petru Zenklovi, americkým senátorem a senátem je v historii čes. exilu něco mimořádného a jak čes. lid doma, tak i čes. exil může být právem hrdý na tento čin, který je ctí pro nás pro všechny. Není ovšem divu, že komunistický tisk doma má další důvod v tom, aby pokračoval v útocích na Dr. Petra Zenkla, který svou nezištnou, obětavou, neúmornou prací pro národ doma i za hranicemi se dobře zapsal do dějin národa.

O. H.

VÝROKY

Chruščev čínskému velvyslanci na moskevské recepci pro laoského krále, (v r. 1963): "Poslední lopatu hlíny, kterou hodíme na hrob kapitalismu, hodíne společně s Čínou."

V PLZEŇSKÉ NEMOCNICI ZEMŘEL V SOBOTU DNE 11. ČERVENCE 1964 V POZEHNANÉM VĚKU OSMDESÁTI LET STAROSTLIVÝ OTEC A MANŽEL, DOBRÝ ČECH, PAN

Václav Šebek

redaktor "ČESKÉHO DENÍKU" v. v. a bývalý starosta Sokola Plzeň V., velkorychtář Č. O. B., kraj Plzeň, tajemník strany národně demokratické v Plzni atd.

In Memory Of Dr. Milada Horakova

(Czechoslovakian patriot executed by Red Police in 1950)

Not only Prague recalls your sacrifice,
But every town that liberty pervades;
Milada Horakova! A device
For freedom's flag where tyranny invades.

Ah lovely one! not accident, caprice
Choose you to keep a nation tear-dimmed, proud;
Born on the birthday of the Prince of Peace,
Dead on the gallows while your country bowed.

Now fourteen years of grief our souls consume
Since crude ungallant men profaned the true;
But every year in June when blossoms bloom,
The free and the unfree look up to you.

DESMOND LONERGAN

Přetištěno z montrealského
deníku The Gazette
z 2. července 1964.

VZPOMÍNKA NA MILADU HORÁKOVOU
V TORONTĚ

Dne 18. června jsme se opět shromáždili, abychom vzpomněli v tradičním vzpomínkovém večeru Dr. Milady Horákové. Je to jako bychom položili skromné květy k pomyslnému hrobu člověka, který, ač šlechtitný a krásný, přeci musil zemřít mučednickou smrtí.

Vzpomínka, pro niž byl právě místo byl spíše Chrám Páně, než střízlivá místnost na Dupontě, byla konána s velikou pokorou, úctou, a v nekonečném obdivu k Veliké Mrtvé.

Nemohlo být povolnějšího řečníka než pana Dr. Petra Zenkla, jenž Dr. Miladu Horákovou dobře znal nejen ze života soukromého, ale i ze spolupráce s ní v Ústřední Sociální Pojišťovně. Byla Synthesou mozku a srdce — řekl.

V její sociální práci podepřené bezvadným odborným školením a znalostí práv — mluvilo a diktovalo především srdce. Milovala život, ale nade vše si vážila cti a svobody. Za ní stála celou svojí mravní silou, která musila být

nesmírná, neboť jen člověk mravně silný dovede jíti za tím, co cítí — proti všem a nesmlouvavě — tak jako ona šla. Ani manželská láska, ba dokonce ani láska mateřská — ji nezastavila.

Šla cele, pevně za tím, v co věřila. Jejím učitelem byl T. G. Masaryk, s jeho filosofickou i politickou koncepcí se stotožňovala, a pro ni zemřela.

Pěkná a misty tklivá přednáška Dra Zenkla zanechala v nás hluboký dojem.

Dr. Zenkl nás překvapil svým neobyčejně svěžím zjevením a podmanil si nás svojí osobností.

Zahajovací projev naší předsedkyně, paní Ruth Petříčkové, recitace malého Gregorova — vniže beze sporu roste, pod vedením mamčiným — velká umělkyně, stříbrný hlas paní Trejbalové za krásného doprovodu paní Zdenky Háskové a překrásné přednesené Škvorova básně naší milou sestrou Haisovou-Karyčovou, to vše zvýšilo pietní ráz vzpomínkového večera.

E. M.

ALJAŠKA PO ZEMĚTŘESENÍ

Od zemětřesení na Aljašce uplynuly už více než 4 měsíce, ale jeho stoupy jsou dodnes všude patrné. Postižená města se pomalu zbavují sutin a hospodářský život stále ještě trpí následky katastrofy.

Stopy jsou zřejmé nejen ve městech, ale i v přírodě. Z oblastí postižených zemětřesením se na příklad odstěhovali vodní ptáci a založili si nové domovy často v nových oblastech. Osmdesát procent vegetace močálů v oblasti přírodní katastrofy, kde měli vodní ptáci svůj domov, bylo totiž silným příbojem za zemětřesení zničeno a pokryto bahnem. Jinde slaná voda ničí trávu, oštrici a hmyz, který je hlavní potravou divokých hus a kachen. Tak v celé oblasti města Anchorage téměř nevidíte ptáka. U města Cordova je tomu naopak: zemětřesení zvedlo zemi

tak, že rozšířilo přímoří a dá se proto očekávat, že se sem budou ptáci stěhovat, jakmile se na nové zemi uchytlí vegetace. Tak to alespoň odhaduje státní správa, která pečuje o zvěř a ryby Aljašky.

Zajímavé je, že losové zůstali ve svých krajích. Změny v přírodě jim nevaří. Podle odhadu státní správy to potrvá několik let, než se odhadnou škody, které zemětřesení způsobilo rybaření. Týka se to zejména lososů. Po zemětřesení na příklad zmizela voda řeky Cooper a velkého sousedního jezera. Dnes má řeka znovu vodu, ale jezero zůstalo suché.

Po pětiletém výzkumu bude Fordové společnosti umožněno zdokonalit proces barvení automobilů, který zemezi rezavění automobilových karoserií.

Roman Berka:

T. G. MASARYK A EXILOVÍ SPISOVATELÉ BRÁNÍ
DOMA NA VĚDOMÍ

Patrně jen v rámci revizionistického uvolnění se odvážil Dušan Karpatský napsat článek: "Poezie hodnota a dokument", který vyšel v kulturním měsíčníku Plamen, č. 3 ročník 1964. Je to celé opatrně zaobaleno v kultu osobnosti za Stalina — vždyť přeci ne všechny básně a verše o Stalinovi byly "kulturní"; některé přy byly opravdovými uměním, inspirovaným dobou a jejím symbolem — cituje tak pan Karpatský Vladimíra Medka z jeho článku "Verš pro Stalina".

"Jedna z nejčastěji se vyskytujících chorob u nás, praví Karpatský, se jmenuje retušérství. Dovedeme i z dokumentárních fotografií odstraňovat postavy, které by tam podle nás neměly být". Opravdu krásně řečeno, kolikrát se asi takové retušování použilo a stálo životy a svobodu mnoha nevinných lidí. Autor dále píše o Tomášovi G. Masarykovi takto: "Domnívám se, že i hodnocení univerzitního profesora, politika, filosofa a prvního čsl. presidenta T. G. Masaryka bylo poznamenáno černobílými, kategorickými soudy období "kultu osobnosti" a že i v této oblasti bude ještě třeba..."

17. ČS. DEN

Za téměř dokonalého počasí se konal v neděli 5. července v překrásném prostředí Masarykovu u Toronta 17. československý den a sokolský slet. Slavnost byla zahájena položením věnce u památníku zakladatelů čs. republiky. Mezi přítomnými hosty byla Dr. Alice Masaryková, z kanadských hostů ministr vyučování provincie Ontario Mr. Davis. Paní Dr. Alice vyjádřila svou radost, že může být opět přítomna této tradiční krajanské slavnosti konané v památný cyrilometodějský den, kterému následuje den památky Husovy. Jeho slova o vzájemné lásce jsou nám zapotřebí zvláště dnes. Ministr Davis potvrdil zájem svého resortu o sokolské zkušenosti při výchově mládeže k tělesné i mravní zdatnosti. Vlastní cvičení překvapila návštěvníky značným počtem cvičicích. Cvičení sama byla předvedena vzorně. Velký úspěch měli opět členové tanečního sboru Moravských Slováků. 17. čs. den a sokolský slet vzhledem ke krásnému počasí a hladkému průběhu byl jedním z nejúspěšnějších.

ba nového, vážného zkoumání." Dále namítá pan Karpatský, že by se neměly otiskovat "vykuchané" soubory veršů, jako na př. sbírky Karla Tomana, kde se vynechaly dvě básně o Masarykovi, a uvádí zde z nich krásné dvouverší: "Vítězi, který vjíždíš do pražských bran, zehnej ti svatý Václav i Mistr Jan", které je tak charakteristické pro 28. říjen 1918. Karpatský jen napomíná, že by se to nemělo dělat, byl by na místě přy citlivější vztah k hodnotě a dokumentu poezie; na místo aby se opravdu rozhořel a naprosto odsoudil podobné jednání, jeho nízkost a nemoralnost, tak dobře ilustrující metody, jež používá komunistický stát k falšování čehokoliv z minulosti a nezastaví se ani před básnickou sbírkou slavného spisovatele. Ani ho nenapadlo, čemuž se nemůže mnoho divit, ale co bychom tak rádi viděli, aby kritizoval zchátralost režimu, jeho mladost a ustrašenost, tu bídu kterou se musí ploužít aby si trochu prodloužil svou existenci. Místo toho jen praví: "součástí ideologického boje, který vede naše socialistická kultura, je i ruka podaná hodnotám světové humanistické kultury mimosocialistické." Jinými slovy: "uznejte a vydávejte tvorbu západní, svobodného světa, nebo zakrňme."

Je nutno dát autorovi kredit za zmínku o exilových básnících a spisovatelích, kteří přy by měli být pojmuti do celku české poezie. Zmiňuje se zde o Ivanu Blatném, Janu Zahradníčkovi, Egono Hostovském a Janu Cepovi. My přesně nemůžeme hodnotit příspěvek Dušana Karpatského, neboť nevíme s jakým úmyslem jej tvořil. Sám o sobě článek jako je tento je vitán. Jen houšť a větší kapky. Myslí však autor při jeho psaní na revizi komunismu, aby byl pravdivější a tím se dále udržel? Pak mu k napsání negratuluji. Je-li akrobatem na laně cenzury a balancuje počlivě co si může dovolit aby to vytiskli a je ho nezavřeli, pak má odvahu a dělá dobrou práci. A je-li opravdu na naší straně a píše aby postupně odhalil prohnulost komunismu a dělá to v rámci možností, pak mu k tomuto článku srdečně gratuluji.

Sovětské obchodní loďstvo vzrostlo z 447 lodí v r. 1952 na 1029 lodí v r. 1963.

PŘIPOMÍNKA TYKAJÍCÍ SE VÁŠEHO
ONTARIO SKÉHO NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

19. NAROZENINY?

Zůstaňte pojištěni? V den, kdy se dožijete 19ti let, nevztahuje se na Vás pojištění Vašich rodičů. Přihlaste se zvláště a to do 30ti dní a zůstanete pojištěni. Formuláře jsou k dispozici v nemocnicích, bankách a v úřadovnách Komise.

MĚNITE ZAMĚSTNÁNÍ?

Zůstaňte pojištěni! Změníte-li zaměstnání, sledujte pozorně návod uvedený na zadní straně Vašeho potvrzení o zaplacení premii, č. 104, které dostanete od firmy, přes kterou jste byl pojištěn ve skupině.

VSTUPUJETE DO STAVU MANŽELSKÉHO?

Zůstaňte pojištěni! Vstoupíte-li stavu manželského, musíte začít platit premie za rodinu — za muže, ženu a děti, na které se pojištění vztahuje. Informujte svou skupinu, nebo platíte-li přímo, uvědomte Komisi.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
2195 YONGE STREET, TORONTO 7, ONTARIO

VŽDY MĚJTE PO RUCE SVŮJ PROKAZ
NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

R.U.R. ANGLICKY

Na opravdové snahy nutno pohlížeti s plnou vážností a odpovědností. Na snahu provést Čapkovu hru "R.U.R." v anglickém znění v Torontě a jiných místech na zahájení podzimní sezony nutno pohlížeti tím vážněji a opravdověji. Důvodů k tomu je několik:

Hra nebude provedena v adaptaci, která je zatím dosažitelná anglicky mluvícím divadelníkům a zájemcům dramatiky. Místo jiné již na obálce je zásadní omyl, že hra "R.U.R." napsali bratři Čapkové a ne Karel Čapek. Z celého textu byly dále vyjmuty všechny dramatictější a citovější pasáže, což je základním omylem, protože Karel Čapek je lyrikem v prose i na jevišti a podobným zásahem přestává být tím pravým Karlem Čapkem. Je proto pořízen nový překlad, který dalece hodně práce, ale je v původním Čapkovském znění bez jakýchkoli adaptací: při zmíněné příležitosti bude po prvé proveden anglicky mluvícími zájemci a divadelníky. Dá se předpokládat, že hra bude mít úspěch v tomto původním Čapkovském znění, protože i anglicky mluvící lidé mají rádi klasickou a vážnější hudbu, lyriku, básně, a podobně.

Protože Čapkovský lyrický dialog má pozoruhodnou vlastnost, že je sám o sobě uvolněný a vynucuje si na každém herci velký výkon mluvní a mimický, je nutné, aby hra byla inscenována ne "technicky", ale v systému, který u nás nebyl již nijakým zábrakem, ale kterému tady říkájí "feeling method", v tomto duchu byla hra provedena v českém znění v lednu t. r. na Masarykově hale.

Velmi důležité bude obsazení jednotlivých rolí, aby hra vyhověla očekávané důležitosti a zvláštnosti především po stránce umělecko-hercecké. Obsazuje-li se hra pro krajskou veřejnost, obsazuje se podle možnosti, a mnohdy podle toho, jak kdo má čas. Naše krajská veřejnost je při tom laskavá, že odpouští mnoho z toho důvodu, protože se zde hraje český nebo slovenský. Jinak je tomu, vstupujeme-li s naší

hrou do anglicky mluvící veřejnosti, která bude mít jiné měřítko. Musí být proto daleko dokonalejší, než bylo naše české, i když úspěšné, představení.

Jindra Zoder, který vykonal náležitě přípravy a stává umělecky i technicky soubor s plným vědomím, aby představení dosáhlo pokud možno nejlepší umělecké a technické dokonalosti, měl již několik večerů "reading", kdy herci čtou jednotlivé role. Někdy úspěšně, jindy méně úspěšně. Je to rozdíl od obvyklosti na našich scénách za mořem, kde divadla mají svoje repertoární soubory a kde režisér obsazuje herce, které má k dispozici. Záleželo na samotném interpretu, aby svoji roli zvládl podle svých schopností a možností. Zde se obsazuje členem role a hledáním tak zvaného typu. Když je herec nakonec obsazen, má přirozeně radost. Ale nikdy se nezlobí, když jej režisér neobsadí, protože nikdo nemůže brát všechny role.

Jak vidíme, všechny okolnosti dosvědčují, že se hra připravuje po všech stránkách velmi pečlivě. Naše Československé organizace kdekoli dostanou příležitost pozvat soubor a uskutečnit představení ve svém okruhu. Nejen pro své krajany, ale i pro anglicky mluvící přátele a důležité osobnosti pro Československou věc. Dobrymi představeními a snahou zaplnit hlediště neznámená dokonce jen propagovat hru R.U.R. a Karla Čapka a s ním jeho ideje, ale uvést a postupně uvádět Československou literaturu. Všude mají nedostatek dobrých her a i v Československé literatuře je jistě několik autorů, kteří by zasloužili, aby byli uvedeni do anglicky mluvící veřejnosti. Je to práce naše propagace, a ať kdo chce nebo nechce věřit, divadlo a umění bylo vždycky znakem vyspělosti národa.

Budeme se proto těšit na kladný úspěch k spokojenosti naší i k spokojenosti ostatních diváků. Musíme i tentokrát odstranit marnivost a žárlivost a pomocí společnému zájmu. Nebo aspoň stát v ústraní a jen přihlížet, ale nepřekážet. Tož, přátelé, přeje-me zatím: Zlomte vaz!

J. Z.

SVATÝ VÁCLAV — ČESKÝ BAKCHUS?

Předpokládám, že mnozí čtenáři zůstali stát v zamyšlení po přečtení série článků Fr. Třešňáka uveřejněných v červnových číslech "Našich Hlasů" a pojednávajících o knize Závěše Kalandry "České pohanství". Mluvit o autorovi jako člověku a mluvit o jeho literárním nebo vědeckém díle jsou dvě různé věci. Kalandra bude vždy vzpomínáno pro jeho odvahu a obět v boji proti únorovým usurpátorům v naší vlasti. Těchto několik mých řádků chce být korektivem zmíněné Třešňákovy série článků. Z uvedeného přehledu Kalandrových názorů může každý soudit, že se jedná o historickou práci velké důkladnosti a neobyčejné znalosti srovnávací vědy o náboženství, jazykozpytu atd. Čtenář ale zároveň může zjistit že výklad se děje z jediného principu. Vše buď je do sebe zapadá, na všechny sporné body se najde vysvětlení. Hlavním sporným místem je tu ovšem objasnění postavy sv. Václava. Kalandra uvádí mytologizující výklad je tu tak jednoznačný, že naprosto nedbá historických faktů, nebo jako kdyby je nechtěl znát. Osoby jako Václav nebo jeho otec Vratislav I. jsou přece historicky doloženy mimo legendy. Vratislavovo jméno zůstává v uherské kronikářské tradici. Ilustrovaná kronika vídeňská, jakkoliv pozdější, ale psaná na základě daleko starších pramenů, mluví o jeho vládě v Čechách i na Moravě. Snad i slezská kronika může být spojena s jménem Vratislava I. Václav je doložen jako Wang salaf u arabského cestovatele al-Mas'udi z 10. století. Toto všechno jsou zmínky mimo tak zvané václavské legendy. Je jistě chvályhodné, že si Kalandra dal práci zjis-

tit analogie Václavova života (podle těchto legend) s různými mytickými postavami z antiky. Ovšem výsledek je úplná karikatura Václavova, který se na konec jeví jako jakýsi slovenský Dionysios. To je už trochu silné. Oč jednodušší je však vidět ve Václavových skutečných milosrdných stvů, že bral doslova Kristovo učení o pravé lásce k bližnímu. Dále se nezdá, že Kalandra bral v úvahu archeologické nálezy, které mohl mít k dispozici kolem roku 1945-47. Na Tetíně je těžko očekávat nějaký "zámek", ale hradiště tam určitě bylo. Ale spěť k Václavovi. Proč je nutno brát při výkladu jediné mytický výklad, proč ne i politický, hospodářský a psychologický? Ty ovšem nemají místa v uzavřeném a fatalistickém mytologizujícím Kalandrově postupu. Vše se muselo tak stát podle před zhotoveného schématu. Chceme-li, můžeme cokoliv vměstnat do rámce čtyř období. Nechci se pouštět do debat o prvenství Kristianovy legendy o sv. Václavu; chci jen připomenout, že tato není jediná toho druhu. Ke konci desátého století postava českého knížete Václava byla předmětem prací jak v jazyce staroslověnském, tak latinském, a to u autorů domácích i zahraničních. Zdá se že Kalandra ve snaze po originalitě nedbal kritické práce předchůdců celé generace.

J. Petříček

VEŠKERÉ OPRAVY

chesterfieldů a čalouněného nábytku provede Vám

PAVEL ČERNÝ

ROZPOČTY ZDARMA

Volejte po 5 hod. večer

537-5592

SOCHA T. ŠEVČENKA VE WASHINGTONU

Koncem června t. r. odhalil býv. prezident D. D. Eisenhower ve Washingtonu za přítomnosti asi padesáti tisíc Američanů a Kanadánů ukrajinského původu granitovou sochu známého básníka Tasase Ševčenko. Pomník měří 27 stop, postava sama 14 stop. Vytvořil ji sochař Leo Mol z Winnipegu.

Ševčenko se narodil v 1814 v otroctví, z něhož se teprve ve svých 24 letech vykoupil za 2.500 rublů. Studoval na umělecké škole v St. Petersburg (dnes: Leningrad) a jeho první sbírkou básní bylo dílo "Kobzar". V Kijevě se přidružil k Společnosti sv. Cyrila a Metoděje, která agitovala proti otroctví a vzala si za úkol sjednotit všechny slovanské národy pod jednou republikánskou vládou. Byl carskou policií zatčen a poslán na 10 let do armády. Byl pod stálým dohledem a nesměl psát. Car Alexander III. ho omilostnil, ale Ševčenkoovo zdraví bylo tak podlomeno, že ve věku 47 let zemřel. Jeho posledním činem bylo vykoupení všech svých příbuzných z otroctví.

Taras Ševčenko byl inspirován Jiřím Washingtonem a ve svých básních opakoval viru, že také Ukrajina se dočká svého Washingtona a plné svobody. Americký Kongres odhlasoval již v roce 1960 dar vhodného pozemku k postavení pomníku. Postavení stálo přes čtvrt milionu dolarů, jež se sebraly mezi občany ukrajinského původu po celém svobodném světě. Odhaduje se, že dnes žije ve Spojených Státech a v Kanadě přes 1 milion obyvatel ukrajinského původu. Jenom v Torontě je jich přes 60.000.

Ukrajina se těšila autonomii, čili jakési polo-svobodě, těsně po vypuknutí bolševické revoluce v roce 1917. Stala se však záhy součástí SSSR. Při přeměně soukromého zemědělství v kolchozy a v sovchozy narazil Stalin na opozici a rozhodl se k jejímu potlačení deportací a záměrné vytvořením nedostatkem potravin. V letech 1932 až 1934 zemřelo hladu několik milionů Ukrajinců. Za provádění Stalinových příkazů na Ukrajině byl zodpovědný — Nikita Chruščov, který mimochodem v květnu t. r. odhalil jinou Ševčenkovu sochu na břehu řeky Moskvy...

"KOMUNISTICKÝ RÁJ" NA KUBE

Z Kuby uprchlo — nebo legálně odešlo — již více jak 400.000 osob. Desítky tisíců požádalo o povolení zemi opustit. Některým se to podařilo, většině ne. Lety španělskou leteckou společností Ibera, která má pravidelnou leteckou linku mezi Madridem a Havanou, jsou zadané na příští 3 roky. — Na Kubě se rozmohl černý trh s americkými dolary. Oficiální kurs je jedna ku jedné, ale Kubánci nabízejí 7 až 8 pesos za jeden americký dolar. — Zásobování potravinami je katastrofální a stravování v restauracích nákladné. Talíř polévky ku př. stojí 2 pesos — což podle oficiálního kursu jsou 2 dolary; sklenička rajské šťavy 1 1/2 pesos, omeleta 6 pesos, atd. Kubánci mají nárok na 3/4 libry masa na osobu na týden, často se však musí bez masa obejít. Legálně je možno koupit 6 vajec za měsíc; v obchodě vajíčko stojí 6 centů, ale na černém trhu až 2 dolary. — Všeho je nedostatek a černý trh je na vzestupu. Většina automobilů je amerických z doby před kubánskou revolucí. Za 7 let starý americký automobil, který je v trochu slušném stavu, je možno dostat až 7.000 dolarů. Nové automobily docházejí z východní Evropy a koupit je mohou jen osoby, které mají zvláštní vládní povolení.

Pro špiónáž ve prospěch Spojených států byly ve Varšavě k vysokým trestům odsouzeny dvě osoby.

"PŘIPEPRUJÍ" SORTIMENT

Známy zásobovací komentátor František Kouřil oznámil v těchto dnech, že letos byly "vyčleněny" některé závody a dílny, které se budou zabývat výrobou zboží mimořádné jakosti a modními novinkami. To ovšem neznamená — povídá dále — že jediné tyto závody budou vyrábět kvalitní a vkusné výrobky, o to prý musí usilovat všechny závody bez rozdílu a i ten nejlevnější výrobek prý musí být vyroben vynálezev a vkusně. Zmíněné závody a dílny budou prý vyrábět zboží, které zpracováním i použitými surovinami bude výrazně převyšovat ostatní. Půjde spíše o jakési "přípepření" dosavadního sortimentu, protože takové výrobky na trhu namnoze chybějí — poznamenává pak komentátor Rudého práva (23. května 1964).

Přejeme občanům u nás, aby nezůstalo jen při oznámení pana Kouřila. Slibované výrobky jistě nebudou laciné, ale vyhazovat peníze za zmetky jako dosud — přijde draž, tuhle smutnou zkušenost mají naši lidé doma už dávno za sebou.

A. H.

Mezi V. Británií, Holandskem a Západ. Německem budou v provozu dvě převozní lodě pro automobily. Postaví je jedna západoněmecká firma.

Yaroslav Hueber

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347. BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tels.: EMpire 8-5536 - 927-1196

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

269 Queen St. W. - Toronto 2 B, Ont. EM 2 - 3226

LETADLEM TORONTO - PRAHA A ZPĚT

NA 21 DNI

\$ 479.30

O veškeré informace volejte pi. VEŠELOU.

VOLNÁ MÍSTA PRO STROJNÍKY

Máme řadu volných míst pro plně kvalifikované strojníky, kteří ovládají různé druhy strojního zařízení vyskytující se v běžných dílnách, jako na př.: soustružníky, brusíče, obsluhovače frézky, montéry pro pracovní stoly, nástrojáře a jiné podobné odborníky.

Jde o celoroční stálé zaměstnání v příjemném prostředí průmyslové obce s vyjimečně nízkým nájemem za ubytování, které se nachází jen pět minut od pracoviště. Školy jsou velmi dobré a všude je dostatek příležitostí k výchově dětí a mládeže. Sportovní podniky v zimě i v létě uspokojí i nejnáročnější.

Hledáme muže, kteří jsou schopni kvalitní práce.

Dobrý plat a jiné zvláštní výhody jsou poskytovány všem, kteří se kvalifikují. Máte-li zájem o stálou práci pro rychle rostoucí kanadskou firmu, napište na adresu:

Bata

EMPLOYMENT OFFICE

BATA ENGINEERING

BATAWA, ONTARIO

TOVARNA A KANCELÁRE JSOU ZAVŘENY V DOBĚ
LETNÍ DOVOLENÉ OD 17. DO 31. ČERVENCE.

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

AUTO - POŽÁR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

LETADLEM

PRAHA - TORONTO

(pro vystěhovalce)

\$ 259.90

AIR & OCEAN TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

John Gregor

Dovoluje si oznámiti, že opět

provádí veškerý Plumbing

Heating, opravy a nové

práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING

COMPANY

Volejte LE 3-8396

Arno Hais:

SNÍŽUJÍ APARÁT S PŘEKÁŽKAMI

V Československu nevycházejí ze starosti. Teď mají před sebou opět staronový "úřednický" problém: snížit počet pracovníků ve státním a hospodářském aparátu o přesně vypočtených 37.470 osob. Projevit se to má v druhém pololetí tohoto roku. Aby lhůta byla dodržena, byly zablokovány na toto pololetí i příslušné mzdové fondy.

Vláda stanovila o kolik procent se sníží aparát ministerstev a ministerstva už rozeplala kvoty na podřízené podniky. Všechno jde jako na drátku, starou vyježděnou cestou, vždyť v tom mají všichni bohaté zkušenosti.

Jen na jedno zapomenli: vytvářet předpoklady a podmínky pro řešení tohoto problému, který se dotýká existence tak značného počtu lidí. Nikdo z vedoucích si nepoložil otázku: jak to, že aparát přes stále se opakující "převádění do výroby" — se nadouvá a bytní? A přece bylo by jen správně především se zamyslet nad tím, zda rozbujelý aparát není výsledkem rozbujelého a zbytečné agendy nařizované shora?

Odborářská "Práce" v úvodníku z 22. května 1964 poukazuje na několik skutečností, která svědčí, že plánovací metodika je v některých resortech rok od roku složitější. Např. v hutních provozech pro plán odbytu stačilo ještě nedávno asi 30 listů, dnes je však třeba k témuž účelu vypsat 378 listů. Podnikový plán SVITU v Gottwaldově měl před šesti lety 48 formulářů, letos se jejich počet více než ztrojnásobil. Mzdové předpisy jsou natolik komplikované, že se mzdy nedají většinou spočítat ani elektronickými počítači.

Ještě pregnantněji tuto rostoucí formulářovou záplavu v komunistickém plánovitém hospodářství líčí Ján Jonák v bratislavské "Pravdě". Právě, že na min. všeobecného strojirenství se zvýšil počet formulářů a plánovacích ukazatelů z 25 v r. 1960 na 162 v tomto roce. Plán dopravy se v r. 1960 sestavoval na jednom formuláři s 200 údaji, v tomto roce však již na 9 formulářích s 1400 údaji. Plán investiční výstavby a generálních oprav měl před třemi lety 600 ukazatelů, nyní jich má už přes tři tisíce. V podniku Čs. čokoládovny v Modřanech stoupl počet plánovaných ukazatelů v ročním návrhu plánu z 2812 ukazatelů sledovaných před třemi lety na 12.599 ukazatelů v tomto roce. (Pravda, 10. 6. 1964).

Dosavadní způsob řízení je tak těžkopádný — konstatuje "Práce" dále — že omezuje možnosti podniků radikálně administrativu zjednodušit. Správně poukazuje na to, že v cizině se zjednodušení provádí pomocí mechanizace. A konstatuje, že v tomto směru ČSSR kulhá na obě nohy za vyspělými kapitalistickými státy.

V USA pracuje dnes 22.000 samočinných počítačů, tj. jeden na 5000 hospodářských pracovníků. V ČSSR mají těchto počítačů jen 30, to je zhruba jeden na 20.000 hospodářských a administrativních pracovníků v průmyslu.

V USA se měsíčně instaluje na 350 počítačů. V ČSSR byl dlouhá léta "ve vývoji" samočinný počítač EPOS, který se měl vyrábět v uplynulém roce, ale k jeho výrobě nedošlo.

Toto šalamounské rozhodnutí vu zjednodušit nelze — nejsou stroje a nejsou prostředky na ně. A omezit plánovací agendu, s její zapisovací, rozepisovací a evidenční horečkou — se nikdo neodvažuje, ač o zkvalitnění řízení se stále hovoří. Vláda "ve snaze pomoci řešit tento problém" — praví Rudé právo z 27. dubna 1964 — zrušila s okamžitou platností dosavadní způsob provádění systemisace v organizaci i státní správy. Jinými slovy — nikdo ze státních úředníků nemá dnes jistoty svého pracovního poměru a svých nároků z něho vyplývajících.

Toto šalamounské rozhodnutí může sice usnadnit přehazování zaměstnanců z místa na místo, ale

problém se tím nevyřeší. Ani další usnesení, že pracovníci, kteří se rozhodnou vykonávat práci za druhého úředníka dostanou zvláštní odměnu. Je sice kupodivu, že by úvazky státních zaměstnanců byly tak "měkké", aby jeden mohl vykonávat práci za dva — ale, prosím, při tak "skvělé" plánovitosti, s jakou se v Československu po léta setkáváme, ani to není vyloučeno.

Snad to má svou příčinu jinde, jak na to poněkud nesměle naráží autor vzpomínutého článku. Píše totiž, že při prověrce administrativy bylo by prospěšné podívat se i na kvalifikaci. Ukázalo se prý totiž, že mnohé práce zastávají nekvalifikovaní lidé, kteří nemají nejen předepsaného vzdělání, ale dokonce ani praxi. Ti by měli být převedeni na práci, kde by mohli být lépe využiti — přimlouvá se autor úvodníku "Práce".

V nekvalifikovanosti správních úředníků je opravdu velká reserva. Podle nedávného konstatování revue "Život strany" (duben 1964) splňují na ministerstvech kvalifikaci z celkového stavu jen 55,5 procent pracovníků, tedy jen trochu víc než polovina. To je vskutku situace více než trapná a v podstatě neúnosná. Je přece všeobecně známo, že práce vykonávané nekvalifikovanými lidmi je nejen pomalá, ale také drahá.

Za těchto okolností by snižování správního aparátu nebylo tak nesnadné, kdyby se ti, kdož o něm rozhodují, drželi správné zásady: převádět na jinou práci ty, kdož nemají ku práci úřednické dostatečné kvalifikace. Jenomže komunistický stát je "species" svého druhu. Je to stranický stát a politická byrokracie poskytuje svým členům za všech okolností mimořádné výsady. A právě o tyto výsady se třístily všechny dosavadní akce a ani tato poslední neskončí jinak.

Dosud se nekvalifikované síly s komunistickou legitimací ve státním a hospodářském aparátě držely pomocí kádrových komisí, navenek se o tom mnoho nemluvalo. Letos poprvé do této kampaně zazněl hlas presidenta a prvního tajemníka KSČ.

Na celostátní konferenci předsedů závodních organizací KSČ, na níž se Ant. Novotný vypořádal s "revisionistickými a liberalistickými spekulanty", mimo jiné jejich hříchy uvedl k velkému údivu (či spíše gaudiu!) přítomných také toto:

"Máme určité signály, které svědčí o tom, že někteří lidé mají snahu využít snižování administrativních pracovníků k tomu, aby z centrálních úřadů a jiných hospodářských a administrativních center byly propuštěny osvědčené a zkušené dělnické kádry s odůvodněním, že nesplňují formální kvalifikační požadavky. Před podobným počínáním považujeme za nutné co nejdříve varovat" — důrazným hlasem pravil president A. Novotný (Rudé právo 29. 5. 1964).

Je to sice v rozporu s tím, co řekl nedávno na předvolební schůzi Národní fronty, že členství ve straně samo o sobě nedává nikomu nárok na jakoukoliv funkci, ale je to jasné a nenechává nikoho na pochybách, jak si KSČ a vláda představují snižování aparátu: kvalifikovaní úředníci, pokud nejsou členy KSČ, se "převédu" do továren, nekvalifikovaní zůstanou na svých místech, opirající se o výsady, vyplývající ze stranického monopolu. Věcně ovšem tenhle monopol nepotrvá, jako každé protismyslné opatření.

ODBOČKA ČSNS Winnipeg, Manitoba

• V neděli odpoledne 28. června 1964, odbočka ČSNS ve Winnipegu, uspořádala výlet na farmu bratří dr. Adolfa Klímka a Vojtěcha Bělaře na "Pine Ridge" R. R. Dugald, Manitoba. V krásném přírodním prostředí, ohrámovaném mohutnými smrky a košatými javori, sešla se početná skupina českých a slovenských krajanů se svými dětmi. Mezi přítomnými hosty byli též br. E. Z. Schoengut, předseda odbočky ČSNS Edmonton z Alberta a br. kulturní referent Bastl. Byla též přítomna velmi vzácná návštěva z Prahy z Československa, paní Růžena Rubešová, sedmdesátiletá krásná bělovlasá dáma, matka našeho pěvce Jana Rubeše. Při oficiálním zahájení, po zahraničním hymnu, kanadské a československé, byla paní Rubešové předána kytička letních květů. Paní Rubešové se líbilo krajan-ské bratrské prostředí, o kterém řekne domů, jak prohlásila.

Na programu pro krajanů byla reprodukována hudba, dětské závody, koupání pro děti, tombola a občerstvení všeho druhu. Počasí bylo slunečné a krajané setrvali na zahradě farmy v přátelské besedě až do pozdního večera.

POTOMEK PIONÝRA

Stálá dopisovatelka torontského denníku "Star", Lotta Dempsey, navštívila minulý týden město Phoenix v Arizoně a měla interview se senátorem B. Goldwaterem a jeho rodinou. Napsala ve "Star-u", že jméno Goldwater je v Arizoně velmi známé, protože již jeho dědeček, který se nazýval Goldwasser a byl jedním z nejváženějších polských židovských pionýrů v této oblasti, si otevřel hokynářský obchod a položil tak základy k síti velkých jednotkových domů dnes zvaných "Goldwater Department Stores." (Sl. Dempsey ovšem netušila, že svým objevem způsobí zmatek m. j. v hlavě vydavatele "Evropské Federace", kterému se názory p. senátora dosud tak zamlouvaly . . .).

• Winnipegské denní noviny, "The Winnipeg Free Press" o-tiskly fotografii Jana Rubeše a jeho matky a obsáhlý článek, při příležitosti zahájení divadelního představení: "The Sound of Music" v Rainbow Stage, ve kterém Jan Rubeš hraje hlavní úlohu. Představení se konala od 29. června až do 11. července.

• Kraján Jimmy V. Košťál a slečna Evelin Mitchell z Darlingford, Manitoba, byli oddáni 20. června 1964 v United Church v Morden, Manitoba.

• Kraján Josef Novák se slečnou Adellou Lidke z Winnipegu, byli oddáni 27. června 1964 v Grand Memorial Baptist Church ve Winnipegu.

• V rodině Luboše a Ireny Jersákových ve Winnipegu se dne 28. června 1964 narodil zdravý synek. Jeho jméno je Bradley Mark. Blahopřejeme.

• Na trvalý pobyt do Kanady přiletěla z vlasti paní Irena Kaňková, jejíž dcera Irena Cohen-Kaňková, divadelní umělkyně, žije ve Winnipegu.

• Profesor Josef Macek s manželkou Bělou z Vancouveru, B. C., navštívili během června Winnipeg. František Hlubuček, tisk. referent.

L. LUNSKÝ, OPTIK

Brohlidky očí -

Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

314 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

**STÁLE SE HLEDÁJÍ
DARCI KRVÉ**

TOUŽÍTE MÍT

NOVÉ AUTO?

VLASTNÍ CHATU?

SVOU LOŽ?

Možná, že se vám váš sen splní, když se poradíte s naší

KAMPELIČKOU

Jste-li členem, nikdo vám nedá levnější úvěr a při tom se ještě budete podílet na zisku

Přesvědčte se!

Úřadujeme: 740 Spadina Avenue

Pondělí 7 — 9 večer

Středa 7 — 9 večer

Sobota 10 — 1 poledne

Tel. 925-0557

ROZSÁHLÉ ONTARIO JE MÍSTEM VAŠÍ DOVOLENÉ

Věnujte se letos v létě prozkoumání Vašeho rozsáhlého a podivuhodného Ontaria, které zaujímá 415.000 čtverečních mil, na nichž můžete strávit nádhernou dovolenou.

Vyberte si kterékoliv z 250.000 jezer, a plavte, jezdte lodi nebo prostě jeden stríkejte vodu na druhého. Rybařte podle libosti, Ontario je totiž známé jako jedno z nejlepších míst k rybaření, jaké na světě existují.

Postavte si stan v jednom z 86ti provinčních parků a užijte klidu, aniž byste byl vzdálen daleko od civilizace. Spěte venku na čerstvém vzduchu. Chcete-li být však obsluhováni, Ontario má téměř 8.000 letovisek a hotelů.

Navštivte Ontario a objevte majestátní národních vodopádů, uměleckých galerií a starodávných zámků, členů Jízdní Policie v červených kabátech, kanonů, které zachránily národ.

Vaše Ontario je tím nejlepším místem v Kanadě, kde můžete strávit dovolenou, neboť se vyznačuje všemi věcmi, které jsou předpokladem nádherné dovolené. Ontario je Vaší provincií a místem, které by si zamilovali i Vaši příbuzní, i kdyby jim byla dovolena jen návštěva.

O další informace si napište na adresu: Ontario Department of Travel, Room 271, Parliament Bldgs, Toronto, Ontario. Anglicky psané brožury jsou Vám k dispozici.

Honourable James Auld, Ministr.

NOVÉ KOŽICHY
NA MÍRU, PRE-
MODELOVANI
Zboží se zárukou
Odborné opravy

Frank Pech

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925